SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 179/2013-53

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. augusta 2013 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti P., a. s., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou Š. s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. M. Š., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžz 1/2011 a jeho uznesením z 28. augusta 2012 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti P., a. s., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd

postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžz 1/2011 a jeho uznesením z 28. augusta 2012 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžz 1/2011 z 28. augusta 2012 z r u š u j e a vec v r a c i a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia obchodnej spoločnosti P., a. s., v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu obchodnej spoločnosti Š. s. r. o., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej obchodnou spoločnosťou Š. s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. M. Š., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžz 1/2011 a jeho uznesením z 28. augusta 2012 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: «Sťažovateľ sa návrhom na začatie konania, ktorý bol Odporcovi doručený dňa 30. 3. 2011 (ďalej len „Návrh“), v zmysle ustanovenia § 250v

OSP domáhal ochrany pred nezákonným zásahom Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo financií SR“)...

Sťažovateľ týmto Návrhom napadol nezákonný zásah spočívajúci vo zverejňovaní priemerných trhových cien emisných kvót Ministerstvom financií SR na jeho webovom sídle, pričom za nezákonný zásah označil konanie správneho orgánu – Ministerstva financií SR, ktoré stanovením priemerných trhových cien emisných kvót postupovalo „arbitrárne, svojvoľne a na základe absolútne voľnej úvahy.“ Ďalej, Sťažovateľ v Návrhu poukazoval na skutočnosť, že príslušný právny predpis, ustanovenie § 51b ods. 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „Zákon o dani z príjmov“), na základe ktorého bol nezákonný zásah vykonávaný, „je nevykonateľný a neurčitý a žiadnym spôsobom neurčuje spôsob výpočtu priemerných trhových cien emisných kvót.“...

Podľa Sťažovateľa nezákonným zverejnením priemerných trhových cien emisných kvót Ministerstvom financií SR bol ukrátený na svojich zákonných i ústavných právach, keďže aktom Ministerstva financií SR mu vznikla povinnosť odviesť preddavky na daň a daň z emisných kvót, ktorých výška bola určená nezákonným spôsobom. Sťažovateľ teda žiadal Odporcu o vydanie takého rozhodnutia, ktorým by ďalším dôsledkom nezákonného zásahu a jeho hroziacemu opakovaniu zamedzil, a to tým, že uloží Ministerstvu financií SR odstrániť údaj o priemernej cene na účely vyčíslenia základu dane z emisných kvót zo svojho webového sídla...

Navyše, keďže so zverejnením priemerných trhových cien emisných kvót sú spojené právne následky záväzného určenia priemernej trhovej ceny ako chýbajúcej zložky vzorca na výpočet základu dane z emisných kvót, na základe čoho sa vypočítava a odvádza príslušná daň z emisných kvót, nezákonným zverejnením priemerných cien emisných kvót (nezákonný zásah) zároveň došlo k porušeniu Sťažovateľovho vlastníckeho práva...

Následne, dňa 7. 6. 2012 Odporca na základe návrhu Sťažovateľa vydal uznesenie č. k. 8 Sžz/1/2011-209, právoplatné dňa 18. 6. 2012, ktorým s poukazom na ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) OSP prerušil konanie o ochrane pred nezákonným zásahom do právoplatného skončenia veci vedenej na Ústavnom súde SR pod sp. zn. PL. ÚS 114/2011 o nesúlade ustanovenia § 51b Zákona o dani z príjmov s Ústavou...

S prihliadnutím na následné legislatívne zmeny napokon Odporca dňa 28. 8. 2012 predmetné konanie aplikáciou ustanovenia § 250v ods. 6 OSP zastavil s odôvodnením,

že zákonné ustanovenie, o aplikáciu ktorého v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom išlo, bolo nepriamou novelou Zákona o dani z príjmov zrušené, a tým dôvod konania odpadol...

Keďže dôvodom na zastavenie predmetného konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy bola podľa Odporcu zmena legislatívy, ktorej výsledkom bolo následné zrušenie ustanovenia, o aplikáciu ktorého v konaní išlo, dovoľujeme si uviesť niekoľko relevantných skutkových faktov k legislatívnemu stavu...

Dňa 21. 12. 2010 Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon č. 548/2010 Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil Zákon o dani z príjmov. Táto novela okrem iného zaviedla novú daň z emisných kvót, a to vložením ustanovenia § 51b s nadpisom „Daň z emisných kvót"...

Ústavný súd SR na neverejnom zasadnutí pléna dňa 13. 6. 2012 rozhodol o návrhu skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na pozastavenie účinnosti ustanovenia § 51b Zákona o dani z príjmov v znení novely a návrhu na opravu uznesenia Ústavného súdu SR č. k. PL. ÚS 114/2011 zo dňa 23. 11. 2011 tak, že pozastavil účinnosť ustanovenia § 51b Zákona o dani z príjmov. Toto uznesenie Ústavného súdu SR bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 29. 6. 2012 v čiastke č. 45 pod č. 188. V zmysle uvedeného najneskôr od tohto dátumu nebolo možné aplikovať ustanovenie § 51b Zákona o dani z príjmov vôbec, pretože v danom čase predmetné ustanovenie nebolo účinné. V zmysle čl. 125, ods. 3 Ústavy SR totiž k pozastaveniu účinnosti predmetného ustanovenia došlo momentom vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov, t. j. dňa 29. 6. 2012...

Rovnako dňa 29. 6. 2012 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený zákon č. 189/2012 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon, ktorým sa zrušila emisná daň"). Článkom IV uvedeného zákona došlo k zrušeniu ustanovenia § 51b a ďalších ustanovení Zákona o dani z príjmov, súvisiacich s emisnou daňou. Zároveň podľa nového ustanovenia § 52p Zákona o dani z príjmov sa ustanovenia § 51b v znení účinnom do 29. 6. 2012 majú použiť pri podávaní daňového priznania k dani z emisných kvót za zdaňovacie obdobie roku 2011...

Zákon, ktorým sa zrušila emisná daň, nadobudol účinnosť dňa 30. 6. 2012...

Dňa 27. 9. 2012 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený zákon č. 288/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Novela o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania"), účinný od 30. 9. 2012. Článkom II tohto zákona došlo k novelizácii Zákona o dani z príjmov, a to vložením ustanovenia § 52s s názvom Prechodné ustanovenia k podávaniu daňového priznania k dani z emisných kvót. Týmto ustanovením sa daňovníkovi, ktorý nepodal daňové priznanie na daň z emisných kvót za príslušné zdaňovacie obdobie (t. j. za rok 2011 do 30. 6. 2012), ukladá povinnosť toto daňové priznanie podať v lehote do 15. 10. 2012...

Dňa 28. 8. 2012 Odporca vydal Uznesenie, ktorým rozhodol o zastavení prebiehajúceho súdneho konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. V odôvodnení tohto Uznesenia sa uvádza, že Odporca tak konal na základe ustanovenia § 250v ods. 6 OSP, ktoré hovorí, že: „Súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o trovách konania."...

Ako je uvedené v skutkovom stave vyššie, Odporca za takýto „dôvod, ktorý odpadol" označil skutočnosť, že zákonné ustanovenie, o aplikáciu ktorého v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom išlo, bolo Zákonom o zrušení emisnej dane súčinnosťou od 30. 6. 2012 zrušené. Odporca považoval tento moment za rozhodujúci pre naplnenie procesného postupu v zmysle ustanovenia § 250v ods. 6 OSP a dostačujúci na to, aby na základe uvedeného konanie zastavil a meritom veci sa ďalej nezaoberal...

S prihliadnutím na skutkový stav je však Sťažovateľ toho názoru, že Odporca nepostupoval v zmysle vyššie uvedeného a právne nesprávne posúdil skutkový stav veci ku dňu vyhlásenia Uznesenia, keď uviedol, že vypustením ustanovenia § 51b Zákona o dani z príjmov došlo k zániku zákonného ustanovenia, o aplikáciu ktorého v predmetnom konaní o ochrane pred nezákonným zásahom išlo, a z toho dôvodu konanie zastavil. Avšak legislatívny stav, už aj v čase vyhlásenia Uznesenia, nekorešpondoval so záverom Odporcu uvedenom v Uznesení a nezákonný zásah (dôsledky zásahu) Ministerstva financií SR, ktorý bol predmetom konania vedeného Odporcom, tak naďalej pretrvával. Po tom, čo sa Odporca rozhodol aplikovať ustanovenie § 250v ods. 6 OSP už o merite veci,

t. j. o tom, či k nezákonnému zásahu Ministerstva financií SR do práv Sťažovateľa skutočne došlo, nerozhodoval. Podľa odôvodnenia Uznesenia je možné vyvodiť záver, že Odporca síce pri svojom rozhodovaní zobral do úvahy zmeny, ktoré priniesol Zákon, ktorým sa zrušila emisná daň, avšak nedôsledne a nie v plnom rozsahu a zároveň nepoznal dostatočne skutkový stav veci tak, aby mohol náležite posúdiť odpadnutie/neodpadnutie predmetu konania. Ako je uvádzané v skutkovom stave, Zákon, ktorým sa zrušila emisná daň, síce formálne odstránil predmetné ustanovenie § 51b Zákona o dani z príjmov, avšak vložením ustanovenia § 51p sa prakticky zároveň vytvoril právny stav, ktorý ponechal ustanovenie § 51b aplikovateľný na právne vzťahy v roku 2011 a ktorého zmyslom je ponechať v modifikovanej forme zachovanie povinnosti odvedenia dane z emisných kvót za rok 2011. T. j. hoci došlo k formálnemu zrušeniu ustanovenia § 51b Zákona o dani z príjmov, Ministerstvo financií SR naďalej pokračovalo v nezákonnom zásahu a pokračovalo vo zverejňovaní na svojom webovom sídle priemerných trhových cien emisných kvót s cieľom, aby daňovníci dane z emisných kvót boli povinní vypočítať a odviesť daň z emisných kvót podľa ustanovenia § 51b v znení účinnom do 29. 6. 2012. Uvedená legislatívna zmena tak nemohla byť legitímnym dôvodom na postup Odporcu podľa ustanovenia § 250v ods. 6 OSP. Sťažovateľ má za to, že popísaná legislatívna zmena, navyše Odporcom nesprávne interpretovaná, nemohla byť dôvodom na zastavenie konania, pretože nedošlo k odstráneniu nezákonného zásahu, ale naopak, tento zásah a jeho dôsledky naďalej pretrvávali a porušeným právam Sťažovateľa naďalej nebola priznaná zákonná právna ochrana, čím došlo k odňatiu Sťažovateľovho práva na súdnu ochranu...

Navyše, ani samotné odôvodnenie Odporcu, obsiahnuté v Uznesení, nevykazuje znaky požadované tak zákonnou úpravou, ako i konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR... Sťažovateľ je ale toho názoru, že odôvodnenie Uznesenia Odporcu nebolo dostatočné a v žiadnom prípade sa nevysporiadalo so všetkými právne a skutkovo relevantnými otázkami súvisiacimi s predmetom súdnej ochrany...

Ako už vyplýva zo skutkového stavu, podaním Návrhu Sťažovateľ sledoval ciel, ktorým bolo vydanie takého rozhodnutia Odporcu, ktorým by zamedzil dôsledkom nezákonného zásahu a jeho hroziacemu opakovaniu sa. Vzhľadom k tomu, že v čase podania Návrhu nezákonný zásah trval (a jeho dôsledky pretrvávajú dodnes), v záujme Sťažovateľa navyše bolo, aby Odporca rozhodol v predmetnej veci bez zbytočného odkladu,

s prihliadnutím na skutočnosť, že Sťažovateľovi reálne hrozila povinnosť zaplatenia preddavkov z emisnej dane a následne aj samotnej emisnej dane určenej nezákonným spôsobom, ak by neexistovalo rozhodnutie Odporcu o tom, že konaním Ministerstva financií SR bolo skutočne zasahované do práv Sťažovateľa...

Je zrejmé, že Odporca pred vydaním Uznesenia nepoznal aktuálny skutkový stav a ani ho poznať nemohol, pretože nevykonal žiadne kroky smerujúce k jeho náležitému zisteniu a teda jeho rozhodnutie o tom, že predmet konania odpadol nemôže byť správne. Uznesenie v zmysle jeho odôvodnenia vydal len na základe skutočnosti, že došlo k zmene legislatívneho stavu. Ak by ale Odporca dostatočne zistil aktuálny skutkový stav predmetnej veci predtým, ako vydal Uznesenie o zastavení konania, zistil by, že nová právna úprava neodstraňuje dôsledky nezákonného zásahu do práv Sťažovateľa. Odporca si zároveň nevyžiadal informáciu od Navrhovateľa o tom, či tvrdený nezákonný zásah má na Navrhovateľa negatívne dôsledky. Ak by tvrdenie Odporcu o tom, že dôvod konania odpadol bolo správne, znamenalo by to, že nezákonný zásah alebo jeho dôsledky už nepretrvávajú. Uvedené ale nekorešponduje s reálnym stavom veci. Dovoľujeme si uviesť, že zásah a dôsledky nezákonného zásahu naďalej pretrvávajú a navyše tým, že Sťažovateľ si musel splniť povinnosť zaplatiť preddavky z emisnej dane, určené nezákonným spôsobom, bolo tým zasiahnuté aj do jeho majetkovej sféry a vznikla mu preukázateľná ekonomická ujma. Uznesením Odporcu však stratil možnosť domáhať sa ochrany svojich práv ako i náhrady škody vzniknutej mu zo zaplatenia tohto preddavku...

Porušenie práva na súdnu ochranu vidí Sťažovateľ vtom, že Odporca zastavil súdne konanie sp. zn. 8 Sžz/1/2011 v zmysle ustanovenia § 250v ods. 6 OSP z dôvodu zmeny právnej úpravy, ktorá podľa názoru Odporcu spôsobila, že dôvod konania odpadol. Ako už bolo uvedené v časti 3 vyššie, Odporca zobral do úvahy len čiastočne zmenu právnej úpravy, a nie jej zmenu ako celku, v plnom rozsahu, ktorá navyše nemohla úplne odstrániť dôsledky predmetného nezákonného zásahu. Preto zastavenie konania nemohlo spôsobiť a ani nespôsobilo odstránenie žalovaného stavu, ktorým bol nezákonný zásah Ministerstva financií SR do práv Sťažovateľa, ale práve naopak, po zastavení konania Odporcom nezákonný zásah do práv Sťažovateľa pretrváva a naďalej porušuje jeho práva...»

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžz/1/2011 svojím postupom a uznesením č. k. 8 Sžz/1/2011-215 zo dňa 28. 8. 2012 porušil základné práva Sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a č. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Sžz/1/2011-215 zo dňa 28. 8. 2012 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu Sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.“

Ústavný súd sťažnosť prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu a uznesením č. k. I. ÚS 179/2013-25 z 27. marca 2013 ju prijal na ďalšie konanie.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci vyjadril najvyšší súd podaním č. k. KP 3/2013-21 zo 6. mája 2013, ktorý zotrval na správnosti svojho postupu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžz 1/2011 a správnosti svojich záverov vyslovených v napadnutom uznesení a ich dostatočnom odôvodnení, keď uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konaní ochrane pred nezákonným zásahom vedenom pod sp. zn. 8 Sžz/1/2011, rozhodoval o návrhu, v ktorom sa sťažovateľka domáhala vydania rozsudku, ktorým uloží odporcovi (Ministerstvu financií Slovenskej republiky), aby v lehote do troch dní odstránil zo svojho webového sídla údaje označené ako „Priemerné ceny na účely vyčíslenia základu dane z emisných kvót“ prípadne „priemerné trhové ceny“ EUA alebo emisných povoleniek a zároveň zakázal odporcovi pokračovať v ďalšom zverejňovaní týchto informácií, ktorý postup odporcu vyplýval z aplikácie § 51b ods. 12 zák. č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Dňa 30. júna 2012 nadobudol účinnosť čl. IV zák. č. 189/2012 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v bode 5 vypustil § 51b zák. č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Dňa 28. augusta 2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie uznesením č. k. 8 Sžz 1/2011-209 s poukazom na § 250v ods. 6 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len OSP) zastavil, keď dospel k záveru, že odpadol dôvod konania.

Pokiaľ sťažovateľka v súvislosti s vyššie označeným uznesením namietala porušenie práva na súdnu ochranu je potrebné uviesť, že z petitu návrhu na začatie konania je zrejmé, že sťažovateľka žiadala, aby boli predmetné údaje týkajúce sa priemerných trhových cien emisných kvót odstránené z webového sídla ministerstva financií a ich ďalšie zverejňovanie zakázané. Najvyšší súd SR, viazaný návrhom sťažovateľky, majúc na zreteli čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, nemohol ďalej konať o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom, keďže zákonný podklad pre postup ministerstva financií bol zrušený, z ktorej skutočnosti je zrejmé, že ani samotné ministerstvo financií nemohlo ďalej v konaní (tvrdenom nezákonnom zásahu) pokračovať.

Pokiaľ sťažovateľka uvádzala, že boli aj naďalej zverejňované priemerné trhové ceny emisných kvót, takáto skutočnosť z obsahu webového sídla ministerstva financií v čase vydania vyššie označeného uznesenia nevyplývala...

V súvislosti s vyššie uvedeným je na mieste konštatovať, že sťažovateľkou označené práva nemohli byť postupom a vyššie označeným uznesením Najvyššieho súdu SR porušené a podaná sťažnosť tak nie je dôvodná...»

Sťažovateľka sa vyjadrila k stanovisku najvyššieho súdu v podaniach doručených ústavnému súdu 27. mája 2013 a 28. júna 2013, v ktorých zdôraznila dôvodnosť svojej sťažnosti, ako aj pretrvávanie zverejňovania cien emisných kvót na webovej stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) v čase vydania napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Najvyšší súd, ako aj právny zástupca sťažovateľky ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na ústnom pojednávaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžz 1/2011 a jeho uznesením z 28. augusta 2012.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom doručeným najvyššiemu súdu 30. marca 2011 domáhala podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ochrany pred nezákonným zásahom ministerstva financií, ktorý mal spočívať vo zverejňovaní priemerných trhových cien emisných kvót na jeho webovom sídle podľa § 51b ods. 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o dani z príjmov“).

Daň z emisných kvót bola zavedená na území Slovenskej republiky vložením § 51b do zákona o dani z príjmov, a to zákonom č. 548/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. januára 2011.

Z ustanovení jednotlivých odsekov § 51b zákona o dani z príjmov vyplýva, že pre výpočet dane z emisných kvót, ako aj preddavkov na daň z emisných kvót sú určujúce priemerné ceny emisných kvót, ktoré tvoria súčasť výpočtového vzorca na výpočet dane i preddavkov na daň.

V ustanovení § 51b zákona o dani z príjmov ani v ostatných ustanoveniach citovaného zákona nie je vymedzený spôsob určenia priemerných cien emisných kvót.

Zákon o dani z príjmov len v § 51b ods. 12 uvádza, že priemerné ceny emisných kvót za jednotlivé kalendárne mesiace a kalendárne roky zverejní ministerstvo na svojom webovom sídle.

Pre výpočet preddavkov na daň z emisných kvót za kalendárny rok 2011 splatných do 30. júna 2011 a do 31. decembra 2011 boli rozhodujúce priemerné trhové ceny emisných kvót v roku 2010 a pre výpočet dane z emisných kvót za kalendárny rok 2011 splatnej do 30. júna 2012 boli rozhodujúce trhové ceny emisných kvót za kalendárny mesiac predchádzajúci mesiacu, v ktorom sa uskutočnil ich prevod a priemerné trhové ceny emisných kvót za príslušný kalendárny rok, t. j. rok 2011 (§ 51b ods. 3, 4, 6, 7 a 8 zákona o dani z príjmov).

Daň z emisných kvót bola zrušená na území Slovenskej republiky vypustením § 51b do zákona o dani z príjmov, a to zákonom č. 189/2012 Z. z. s účinnosťou od 30. júna 2012.

Zákonom č. 189/2012 Z. z. s účinnosťou od 30. júna 2012 však bolo do zákona o dani z príjmov vložené prechodné ustanovenie § 52p, ktoré v odseku 1 znie: *„ustanovenia*

§ 51b v znení účinnom do 29. júna 2012 sa použijú pri podávaní daňového priznania k dani z emisných kvót za posledné zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu roka 2012...“

Z uvedeného vyplýva, že podávanie daňových priznaní a výpočet dane z emisných kvót za zdaňovacie obdobie roku 2011 sa naďalej spravuje obsahom § 51b zákona o dani z príjmov v znení účinnom do 29. júna 2012, hoci bolo predmetné ustanovenie s účinnosťou od 30. júna 2012 vypustené z citovaného zákona.

Ústavný súd poznamenáva, že opísanej zmene právnej úpravy predchádzalo konanie na ústavnom súde vedené pod sp. zn. PL. ÚS 114/2011 o návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky o vyslovenie nesúladu § 51b ods. 12 zákona o dani z príjmov s ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktoré bolo zastavené bez meritórneho posúdenia súladu označeného ustanovenia na základe späťvzatia návrhu (po schválení vypustenia § 51b zo zákona o dani z príjmov Národnou radou Slovenskej republiky, pozn.).

Najvyšší súd napadnutým uznesením z 28. augusta 2012 zastavil konanie o návrhu sťažovateľky so stručným odôvodnením, že ustanovenie § 51b ods. 12 zákona o dani z príjmov bolo s účinnosťou dňom 30. júna 2012 zrušené, a preto odpadol dôvod na ďalšie konanie vo veci v zmysle § 250v ods. 6 OSP.

Najvyšší súd vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľky poukazuje aj na to, že v čase jeho rozhodovania nielenže neexistoval zákonný podklad na zverejňovanie priemerných trhových cien emisných kvót ministerstvom financií, ale ministerstvo financií na svojom webovom sídle ani fakticky nezverejňovalo priemerné trhové ceny emisných kvót.

Podľa sťažovateľky § 51b ods. 12 zákona o dani z príjmov tým, že *„žiadnym spôsobom neurčuje spôsob výpočtu priemerných trhových cien emisných kvót“*, je nevykonateľný a neurčitý, a preto ak ministerstvo financií zverejňuje trhové ceny emisných kvót, tieto určuje na základe svojej vlastnej úvahy bez stanovených zákonných pravidiel na ich určenie. Takéto konanie ministerstva financií spočívajúce vo zverejňovaní priemerných trhových cien emisných kvót, ktoré majú byť východiskovým údajom

pre výpočet dane z emisných kvót, považuje sťažovateľka za nezákonný zásah správneho orgánu.

Podľa sťažovateľky *„Zákon, ktorým sa zrušila emisná daň, síce formálne odstránil predmetné ustanovenie § 51b Zákona o dani z príjmov, avšak vložením ustanovenia § 51p* (správne má byť § 52p, pozn.) *sa prakticky zároveň vytvoril právny stav, ktorý ponechal ustanovenie § 51b aplikovateľné na právne vzťahy v roku 2011, a ktorého zmyslom je ponechať v modifikovanej forme zachovanie povinnosti odvedenia dane z emisných kvót za rok 2011. T. j. hoci došlo k formálnemu zrušeniu ustanovenia § 51b Zákona o dani z príjmov, Ministerstvo financií SR naďalej pokračovalo v nezákonnom zásahu a pokračovalo vo zverejňovaní na svojom webovom sídle priemerných trhových cien emisných kvót s cieľom, aby daňovníci dane z emisných kvót boli povinní vypočítať a odviesť daň z emisných kvót podľa ustanovenia § 51b v znení účinnom do 29. 6. 2012. Uvedená legislatívna zmena tak nemohla byť legitímnym dôvodom na postup Odporcu podľa ustanovenia § 250v ods. 6 OSP.“*

Ďalej podľa sťažovateľky *„samotné odôvodnenie Odporcu, obsiahnuté v Uznesení, nevykazuje znaky požadované tak zákonnou úpravou, ako i konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR... odôvodnenie Uznesenia Odporcu nebolo dostatočné a v žiadnom prípade sa nevysporiadalo so všetkými právne a skutkovo relevantnými otázkami súvisiacimi s predmetom súdnej ochrany...“*.

Sťažovateľka vo svojom stanovisku k vyjadreniu najvyššieho súdu k jej sťažnosti zdôraznila, že zverejňovanie priemerných trhových cien emisných kvót na webovom sídle ministerstva financií trvalo aj v čase rozhodovania najvyššieho súdu a opačné tvrdenie najvyššieho súdu v jeho vyjadrení nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní v namietanom konaní.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

Tomuto základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny zodpovedá uplatňovanie zásady prednosti ústavne konformného výkladu, ktorý ústavný súd uplatňuje aj v konaniach o návrhoch fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom zdôrazňuje, že z tejto zásady vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb. Všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd (II. ÚS 148/06, IV. ÚS 96/07). Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že ústavne konformný výklad je príslušný orgán verejnej moci povinný uplatňovať vo vzťahu

ku všetkým účastníkom konania a zároveň garantovať ich primeranú rovnováhu tak, aby bolo rozhodnutie v predmetnej veci akceptovateľné z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich jednak z ústavy, ako aj z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ktorým je Slovenská republika viazaná.

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani prekúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné

a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 OSP súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a ústavne akceptovateľné.

Toto zákonné ustanovenie je z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 36 ods. 1 listiny, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, potrebné vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESĽP“ (m. m. rozsudok ESĽP vo veci Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26)] tak, že v rozhodnutí súdu musia byť uvedené dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť podľa okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (m. m. rozsudky ESĽP vo veciach Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997 a Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (m. m. rozsudok ESĽP vo veci Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993).

V súlade s uvedeným ustanovením Občianskeho súdneho poriadku je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej, ako aj právnej stránky rozhodnutia.

V okolnostiach posudzovanej veci treba námietku sťažovateľky o tom, že najvyšší súd sa opomenul akýmkoľvek spôsobom vysporiadať so všetkými súvislosťami a dôsledkami zmeny právnej úpravy (vypustenie § 51b a vloženie § 52p zákona o dani z príjmov s účinnosťou od 30. júna 2012), považovať za dôvodnú.

Podľa názoru ústavného súdu dôsledky zmeny právnej úpravy, najmä pokiaľ ide prechodné ustanovenie § 52p zákona o dani z príjmov (účinné v čase rozhodovania najvyššieho súdu), boli pre rozhodovanie najvyššieho súdu v namietanom konaní rozhodujúce, t. j. také, ku ktorým bolo nevyhnutné formulovať v odôvodnení napadnutého uznesenia špecifickú (konkrétnu) odpoveď.

Za stavu, keď sa najvyšší súd touto skutočnosťou v odôvodnení napadnutého uznesenia vôbec nezaoberal, nemožno napadnuté uznesenie považovať za ústavne konformné. V danom prípade bolo podľa názoru ústavného súdu nevyhnutné, aby sa najvyšší súd s touto podstatnou skutočnosťou v odôvodnení napadnutého uznesenia primeraným spôsobom zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal. Ak tak najvyšší súd neurobil, treba považovať napadnuté uznesenie za zjavne neodôvodnené, a teda z ústavného hľadiska za neakceptovateľné a neudržateľné, čo zakladá dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

Nedostatočné odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu aj vo vzťahu k faktickému trvaniu zverejňovania trhových cien emisných kvót ministerstvom financií na jeho webovom sídle v rozhodnom období v spojení s už označenými nedostatkami v odôvodnení napadnutého uznesenia je taktiež nutné hodnotiť podľa názoru ústavného súdu za ďalší

dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Súčasťou uvedeného základného práva je totiž nepochybne aj požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. Podľa názoru ústavného súdu však postup a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu uvedené atribúty nespĺňa.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že uznesenie najvyššieho súdu je rozhodnutím, ktoré nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto rozhodol, že označeným rozhodnutím bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K namietanému porušeniu ostatných označených základných a iných práv sťažovateľky (čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 11 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu)

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

V nadväznosti na vyslovené porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (pozri časť III tohto nálezu) nepovažoval ústavný súd už za potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami sťažovateľky.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a zrušenie uznesenia najvyššieho súdu sa v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) otvára priestor na to, aby sa najvyšší súd sám vyrovnal s ochranou označeného základného práva hmotného charakteru. Ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníka konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd v tejto súvislosti prihliadol aj na zásadu minimalizovania zásahov do právomoci iných orgánov verejnej moci, keďže nálezom zrušujúcim rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje, sa vytvoril priestor na ochranu namietaného porušenia týchto práv v rámci sústavy všeobecných súdov (obdobne pozri napr. IV. ÚS 128/07, IV. ÚS 24/2010, I. ÚS 244/2011, IV. ÚS 495/2011).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny sťažovateľka uvádza totožnú argumentáciu ako vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ktorá však podľa ústavného súdu nepreukazuje porušenie ňou označených základných práv. Ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti nevyhovel.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené

práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Keďže napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ústavný súd toto uznesenie zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].

Najvyšší súd bude po vrátení veci na ďalšie konanie viazaný právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v II. časti tohto nálezu (vo vzťahu k dôslednému odôvodneniu svojho rozhodnutia).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie (podobne § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka nežiadala priznať finančné zadosťučinenie, preto ústavný viazaný návrhom sťažovateľky o finančnom zadosťučinení nerozhodoval.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľka bola vo veci úspešná, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2012 (prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie sťažnosti ústavnému súdu). Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 1/6 z výpočtového základu zo sumy 763 €, čo predstavuje za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 127,16 € a 7,63 € režijný paušál, teda za dva úkony právnej služby sumu 269,58 €.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2013